

Asia: VN/31908/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi (sairaalat)

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit leikkaustoimintaa koskevista muutosehdotuksista (terveydenhuoltolaki 45 §)

Muutosehdotuksen mukaan raskain ja vaativin, ympärivuorokautista leikkaussali- ja tehohoitovalmiutta edellyttävä kirurginen toiminta keskitetään yliopistollisiin sairaaloihin ja keskussairaaloihin, joissa on monierikoisalainen ympärivuorokautinen päivystys. Ehdotus on perusteltu ja tarkoituksenmukainen.

Kommentit kiireellisen hoidon tarpeen arviota ja kiirevastaanottotoimintaa koskevista säännösehdotuksista (terveydenhuoltolain 50 §:n 1 ja 2 momentti)

Kiireellistä vastaanottotoimintaa olisi ehdotuksen mukaan järjestettävä terveydenhuollon toimintayksikössä sekä silloin, kun palvelujen saavutettavuus sitä edellyttää, myös silloin, kun väestön palvelutarve sitä edellyttää. Säännösehdotus on kannatettava ja perusteltu.

Kiireellisen vastaanottotoiminnan määrittelyä tulee selventää huomioiden alueen välimatkat, jotta välimatkat eivät tule päiväaikaan tarpeettoman pitkiksi. Esim. akuutti tilanteet kuten pieni haava. Laajavastuinen hoitotyön osaaminen täytyy myös huomioida.

Kommentit monierikoisalaisen ympärivuorokautisen päivystyksen keskittämistä koskevista säännösehdotuksista (terveydenhuoltolain 50 §:n 3-5 momentit ja voimaannpanolain 59 §:n kumoaminen)

Ympärivuorokautisen päivystyksen keskittämistä koskevat säännösehdotukset pidämme tarkoituksenmukaisina ja perusteltuina.

Kommentit ympärivuorokautista perusterveydenhuollon tai akuuttilääketieteen päivystystä koskevista sääntelyehdotuksista (terveydenhuoltolain 51 §:n 6 momentti)

Etelä-pohjanmaan hyvinvointialue kannattaa esitettyjä muutoksia.

Mahdolliset muut hallituksen esitystä koskevat kommentit

Laajasti palveluita usealla lääketieteen erikoisalalla ympärivuorokautisesti toimivien päivystysten vähentäminen on pääsääntöisesti kannatettavaa. Samaan aikaan on tärkeä tukea riittävää perusterveydenhuollon kiirevastaanottoa ja hoidon jatkuvuutta.

Kommentit muista säädösmuutosehdotuksista

Hyvinvointialueiden tarpeet ovat erilaisia suhteessa väestön sairastavuuteen, ikärakenteeseen ja välimatkoihin. Hyvinvointialueen oma arvio alueellisesti palvelukokonaisuudesta on tärkeä.

Sairaalaverkkoratkaisuihin vaikuttaa väestön tarpeiden ohella henkilöstötilanne ja henkilöstön saatavuus.

Päivystyspisteiden ruuhkautumisen estäminen on tärkeää.

Kommentit esityksen vaikutusarvioista

Kustannusarviot sairaalaverkkomuutosten ja ympärivuorokautisten perusterveydenhuollon päivystysten supistuksista sisältävät paljon oletuksia, joiden perusteella tehtävät johtopäätökset ovat epävarmoja.

Tiivistelmä annettavan lausunnon sisällöstä

Lakiesitys on pääsääntöisesti kannatettava.

Perusterveydenhuollon kiireellisen ja ei-kiireellisen vastaanottotoiminnan vahvistaminen on samalla erittäin tärkeää. Moniammatillista toimintaa tulee kehittää jatkossa mm. mahdollistamalla laajavastuisten sairaanhoitajan tehtäväkentän laajentamista ja digitaalisia palveluita.

Kommentit sosiaalipäivystystä koskevasta erillisestä muistiosta

Etelä-Pohjanmaalla on tarkoitus vahvistaa sosiaali- ja terveydenhuollon tilannekeskusta. Toimintamalli vahvistaa sosiaali- ja kriisipäivystyksen viranomaistoimijan roolia osana moniviranomaistyötä. Moniammatillisten toimintamallin kehittäminen nähdään tärkeänä.

Kähärä Kirsti
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue